دو فصلنامه علمی
پژوهشهای تطبیقی
در حقوق و علوم اجتماعی

Quarterly Journal of Comparative Research in Law and Social Sciences

Reflection of real criminal justice in mass media with a look at the impact on the public

Narjes Saryar
narjes.saryar@gmail.com
Independent Researcher in Law and Management (PhD), Eyvanki Non-Profit Institute

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:
Received:
22 April 2026
Accepted، Available online :
23 August 2026

Keywords:
Crime, felony,
mass media,
exerting influence,
being influenced

ABSTRACT

Today, the media plays an effective role in determining the forms and scope of crime and social deviations by choosing the topic of events and how to convey concepts and messages to the people. Although. Media can help reduce crime in society by playing different roles and act as an effective tool in preventing crime, but sometimes conflicts are seen, which can justify the necessity of this study and its purpose. In this article, we will look at the descriptive and analytical approach with a documentary and library method to understand whether the reflection of real criminal justice in the mass media has an impact on the public. Media can, among other things, be able to reinforce preventive approaches in society with artistic and news approaches by taking advantage of the negative aspects of crime. In the next place, these means of mass communication can, in their own right, provide ways to insecure society for criminals by making the right policy.

Cite this article. Saryar Narjes.(2026) Reflection of real criminal justice in mass media with a look at the impact on the public **Quarterly Journal of Comparative Research in Law and Social Sciences**، 2(1) 172-187.

CC BY NC

Publisher: Hamyar Jahed Publications.

بازتاب عدالت کیفری واقعی در رسانه‌های گروهی با نگاهی به تاثیرات بر عامه مردم

نرجس سریار

narjes.saryar@gmail.com

پژوهشگر مستقل حقوقی و مدیریت دکتری تخصصی موسسه غیر انتفاعی ایوانکی

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:
۱٤۰۵/۰۲/۲
تاریخ پذیرش و انتشار:
۱٤۰۵/٦/۱

کلیدواژه‌ها:
جرم،
جنایت،
رسانه‌های ارتباط جمعی،
تأثیر گذاری،
تأثیر پذیری

چکیده

امروزه رسانه‌ها با انتخاب موضوع حوادث و چگونگی انتقال مفاهیم و پیام‌ها به مردم، نقش مؤثر در تعیین اشکال و محدوده جرم وانحرافات اجتماعی بر عهده دارند. هرچند که. رسانه‌ها با ایفای نقش‌های مختلف می‌توانند به کاهش جرم در جامعه کمک کنند و به عنوان ابزاری مؤثر در پیشگیری از وقوع جرم عمل نمایند اما گهگاه تعارضاتی دیده می‌شود همین امر ضرورت این مطالعه و هدف آنرا می‌تواند توجیه نماید. در این مقاله با نگاهی توصیفی و تحلیلی با روش اسنادی و کتابخانه‌ای در پی فهم این مسئله می‌باشیم که آیا بازتاب عدالت کیفری واقعی در رسانه‌های گروهی با نگاهی به تاثیرات بر عامه مردم دارد. می‌توان از جمله دریافت رسانه‌ها می‌توانند با رویکردهای هنری و خبری با بهره جستن از جنبه‌های منفی جرم و جنایت رویکردهای پیشگیرانه را در تمامی آن در جامعه تقویت کنند. در وهله بعد این وسایل ارتباطات جمعی می‌توانند در نوع خود با سیاستگذاری صحیح راههای ناامنی کردن جامعه را برای مجرمان فراهم سازند.

استناد دهی :سریار، نرجس (۱٤۰۵). بازتاب عدالت کیفری واقعی در رسانه‌های گروهی با نگاهی به تاثیرات بر عامه مردم، **دو فصلنامه علمی پژوهشهای تطبیقی حقوق و علوم اجتماعی**، ۲(۱)۱۷۲-۱۸۷.

ناشر: انتشارات همیار طنین جاهد با همکاری انجمن جرم شناسی

مقدمه

رسانه‌ها امروز چنان در زندگی ما رسوخ کرده‌اند که تأثیر آنها بر مسائل مختلف از دید ما بدیهی است. یکی ازحوزه‌هایی که از رسانه تأثیر می‌پذیرد بی‌شک عرصه حقوق کیفری است. رسانه‌ها به افکار عمومی شکل می‌دهند، سیاست‌گذاران از طریق رسانه‌ها، افکار عمومی را جهت می‌دهند و در حوزه جرائم و مجازات‌ها به این شکل است که مردم اطلاعات خود را در این حوزه کم و بیش از رسانه‌ها می‌گیرند. رسانه وسیله‌ای جذاب است زیرا در میان مردم به عنوان ابزار ایجاد سرگرمی و گذراندن اوقات فراغت شناخته می‌شود. سرعت انتشار مسائل به همراه آب و رنگ و استفاده از ادبیات خاص دست به دست هم می‌دهند تا رسانه را به عنوان قدرتمندترین ابزار جهت‌دهی به افکار بشر شناخت. در رسانه‌ها جریان‌های گوناگونی رایج است که مهم‌ترین آن‌ها نحوه برخورد با مسائل است که به این بستگی دارد که رسانه در دست چه کسی، چه گروهی، چه حزبی و ... باشد. در واقع اینگونه نیست که در هر رسانه تنها تصمیمات و اعمال و اتفاقات جامعه به صورت اخباری منعکس شود بلکه جزئیات این مسائل با توجه به جریان فکری حاکم واکاوی می‌شود. فراتر ازسیستم قضایی هر کشور، افراد با در دست داشتن رسانه خود که امروزه به کوچک‌ترین حد خود یعنی یک اکانت در یک بستر مجازی خلاصه شده است، می‌تواند اشخاص و رویدادها را محکوم کنند، توضیحات و ادله خود را بدون اینکه جز مطلعین و شاهدین پرونده‌ای خاص باشند منتشر سازند و در مورد احکامی که قرار است صادر شود به حدس و گمانه زنی بپردازند .

در نهایت از احکام صادره انتقاد کنند.. کاربرد رسانه در انتشار آرا، اخبار وگاهی ایجاد جوی خاص در سطح جامعه است و در برخورد با برخی جرائم رسانه باعث برانگیختن گروهی از جامعه می‌شود که ممکن است با جرائم در ارتباط بوده یا بیم این را داشته باشند که آنها نیز از جرم مشابه لطمه ببینند و به این ترتیب خواستار مجازات سریع جرم باشند. حق دفاع از طبیعی‌ترین حقوق افراد است هنگامی که شتاب‌زدگی در امر قضایی اتفاق بیفتد این حق تضییع می‌شود. مطالعه فرآیند رسیدگی و مجازات مرتکبان قتل در سال‌های اخیر نیز نشان می‌دهد که پاسخ سریع به مرتکبان این جرائم یکی از راهبردهای اصلی قوه قضاییه بوده است. رسانه آگاهی جامعه است و آزادی بیان و فعالیت رسانه نیز در کشور مورد قبول است اما باید استفاده منطقی از این ابزار شود زیرا اگر استفاده از حقی زمینه تضییع حقوق دیگر را ایجاد کند باید محدود شود. امروز رسانه معنای گسترده یافته در خصوص پرونده‌های کیفری تنها محدود به صفحه حوادث روزنامه‌ها نمی‌شود سیاست‌های تخصصی پشت افشای اطلاعات پرونده‌های کیفری نیست و اطلاعات توسط افراد عادی و بدون دانش قضایی دست به دست می‌شود.[1] با نگاهی توصیفی و تحلیلی با روش اسنادی و کتابخانه‌ای در پی فهم این مسئله می‌باشیم که آیا بازتاب عدالت کیفری واقعی در رسانه‌های گروهی با نگاهی به تاثیرات بر عامه مردم دارد.

[1]. https://forsatlawfirm.com

۱) مبانی نظری

در خصوص نظریات مختلفی وجود دارد من جمله نظریه بازدارندگی عمل ناتوان کردن شخص از ایراد ضرر، ناتوانی شناخته می‌شود و به صورت درمانی است که با دستگیری اجرا می‌شود و به نظریه بازدارنده معروف است. منظور از کلمه بازدارنده در نظریه بازدارنده مجازات، خودداری شخصی از ارتکاب جرم است ماهیت این نظریه است. برای درک بهتر، می‌توان آن را اینگونه تعریف کرد: «یک مرد ممکن است نه تنها به این دلیل که یک عمل غیرقانونی انجام داده است، بلکه برای اطمینان از عدم ارتکاب جرم نیز مجازات شود». بنابراین، هدف این نظریه بازدارندگی یا جلوگیری از اقدام مجرمان به جنایت جدید یا ارتکاب مجدد همان جرم در آینده است. بر این اساس، می‌توان گفت که این نظریه با القای ترس از طریق مجازات، بازدارندگی جرم را هدف قرار می‌دهد تا سرمشقی برای افراد خاطی و همچنین کل جامعه باشد. (Manupatra,2023)

طرفداران این نظریه بر این باورند که اگر فردی که مرتکب جرمی به اشد مجازات شود، آگاهی را در جامعه نسبت به مجازات‌های سنگین اعمال شده برای برخی از جرائم هولناک گسترش می‌دهد و به دلیل این ترس حاکم بر جامعه، ممکن است افراد حتی از آنها دوری کنند. مکتب فقهی جامعه‌شناختی را می‌توان با نظریه بازدارنده مرتبط دانست، زیرا نشان می‌دهد که قانون یک پدیده اجتماعی است، زیرا این نظریه حول محور امید به کنترل میزان جرم و جنایت در جامعه می‌چرخد.

متفکران قرارداد اجتماعی مانند جرمی بنتام، توماس هابز و سزار بکاریا کسانی بودند که پایه بازدارندگی مدرن را در جرم شناسی پایه ریزی کردند. این نظریه پردازان بر این عقیده بودند که اگر مجازات قطعی، سریع و شدید باشد، انسان عاقل، مزایا و معایب هر عملی را که ممکن است ناقض قانون و عواقب آن باشد، مقایسه می‌کند. با نگاهی به نظریات این الهیون بزرگ مسیحیت می‌توان گفت که نظریه بازدارندگی از سه عنصر عمده تشکیل شده است:

- **شدت**: به شدت مجازاتی که برای مجرم اعطا می‌شود اشاره دارد. برای محدود کردن و بازپروری مجرمان، گنجاندن مقررات مجازات و مجازات در چارچوب قانونی ما مهم است. اما در عین حال، اطمینان حاصل می‌شود که سختی مجازات صادر شده باید متناسب با شدت جرم ارتکابی باشد وگرنه هدف مجازات برای بازدارندگی مجرمان هدر می‌رود.
- **یقین**: اگر اشتباهی رخ دهد، شخص خاطی باید حتماً مجازات شود. فیلسوف سزار بکاریا از این گزینه بود که برای محدود کردن شخص از ارتکاب یا تکرار جرم، باید در ذهن مجرم مطمئن بود که عمل نامطلوب او مجازات خواهد شد.

- **تجلی**: حصول احکام مجازات با سرعت عمل در اجرای آن تضمین می‌شود. هر چه تعقیب و مجازات سریعتر انجام شود و مجازات تعیین شود، تأثیر بیشتری بر بازدارندگی دارد.(Previous source)

۲) پیشینه پژوهش

– مقاله با موضوع: نقش رسانه در مهندسی افکار عمومی هنگام وقوع بحران که در سال ۱٤۰۰ به قلم محمدباقر حبی و دیگران در **مدیریت بحران** به چاپ رسیده است یافته‌های آن تصریح دارد: مهندسی افکار عمومی، در قالب رسانه به‌منظور رویارویی مؤثر با بحران و مدیریت بحران نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کند. تهییج افکار عمومی، نشانگر نگرشهایی است که بخشی از عامه مردم عمیقاً به آن پایبندند و نسبت به آن واکنش نشان می‌دهند؛ این نگرشها در موارد بسیاری به توافقات و اشتراکاتی منجر می‌شود که سازمانها، گروه‌ها، دولت‌ها و مردم را به اقدامات مؤثر و گسترده‌ای رهنمون می‌سازد.

– مقاله با موضوع: فهم فرآیند نقش‌آفرینی رسانه‌ها در ارتباط خط‌مشی‌گذار، سیاستمدار و افکار عمومی با بهره‌گیری از نظریه داده بنیاد که در سال ۱٤۰۱ به قلم فانی و دیگران در **اندیشه مدیریت راهبردی (اندیشه مدیریت)** به چاپ رسیده است یافته‌های آن تصریح دارد: گسترش و توسعه رسانه‌ها توانسته است عرصه خط‌مشی‌گذاری را دگرگون ساخته و بر فعل و انفعالات عرصه خط‌مشی تأثیر جدی بگذارد. با وجود این‌که نقش و اثر رسانه بر خط‌مشی‌های عمومی مورد توجه پژوهشگران پیشین قرار داشته است، کمتر مطالعه‌ای این نقش را در ارتباط با سایر بازیگران خط‌مشی واکاوی و نقش روندهای نوظهور و فناورانه را شناسایی کرده است. پژوهش حاضر به مسئله نقش‌آفرینی رسانه‌ها در ارتباط افکار عمومی با سیاستمدار و خط‌مشی‌گذار پرداخته و نقش‌ها و کارویژه‌های رسانه در عرصه خط‌مشی را با لحاظ تحولات نوظهور آن، بررسی می کند.

– مقاله با موضوع: نقش رسانه‌ها در مدیریت بحران که در سال ۱۳۹۸ به قلم مالکی در **فصلنامه علوم خبری** به چاپ رسیده است یافته‌های آن تصریح دارد: امروزه یکی از مؤلفه‌های اساسی در مراحل مختلف بحران، نقش مهم رسانه‌ها می‌باشد. رسانه‌ها به دلیل توانایی در جهت‌دهی به افکار عمومی، نقش اساسی در مراحل مختلف بحران ایفا می‌کنند. نقش دوگانه رسانه‌ها در بحران‌زایی و بحران‌زدایی، برجسته کردن و کوچک‌نشان دادن، القای امید و یا ناامیدی و...برای همگان واضح است.

– مقاله با موضوع: رسانه‌ها، جنگ و روابط بین الملل که در سال ۱۳۸۲ به قلم لین گرمن در **پژوهش‌های ارتباطی** به چاپ رسیده است.به بررسی عملکرد رسانه در جنگ‌های دهه‌های ٦۰، ۷۰، ۸۰ و پس از آن می‌پردازد و به این نکته اشاره دارد که از آغاز توسعهٔ مطبوعات در پایان قرن نوزدهم و از طریق رشد سایر رسانه‌های گروهی و ارتباطی در صد سال بعد (رادیو، فیلم، تلویزیون و اینترنت)، رسانه‌ها نقشی بحث برانگیز در طول جنگ بازی کرده‌اند.

۳) مفهوم عدالت کیفری با نگاه داخل

عدالت کیفری به عنوان یک حوزه مهم در علوم جنایی، به مطالعه فرآیندها و نهادهای مرتبط با نظام عدالت کیفری می‌پردازد. این مفهوم نه تنها به بررسی ابعاد فلسفی و هستی‌شناختی عدالت می‌پردازد، بلکه از منظر جامعه‌شناسی کیفری نیز تحلیل می‌شود. عدالت کیفری شامل آسیب‌شناسی فرآیندهای نظام عدالت از وقوع جرم تا اجرای کیفر و پیامدهای آن است و به کنشگران و نهادهای مختلف مانند پلیس، دادستانی، دادگاه‌ها و زندان‌ها می‌پردازد. به عنوان یک پدیده نهادی، تحت تأثیر نیروهای داخلی و خارجی قرار دارد و به طور مداوم در حال تحول است. این مفهوم به اجرای پاسخ‌های کیفری و شبه‌کیفری نظام سیاسی اشاره دارد و تلاش می‌کند تا نظم و امنیت را برقرار سازد. در سال‌های اخیر، رویکردهای مختلفی در عدالت کیفری ظهور کرده است، از جمله رویکردهای اصلاحی و حمایتی که به بزه‌دیدگان و مجرمین توجه بیشتری دارند. اما در ایران هنوز تا زمان مطلوب فاصله‌ی معناداری داریم چونکه سیاست جنایی مدونی ندارد و مضاف بر آن نظام کیفری ایران هنوز از الگوی کیفردهی معین و الزامی تبعیت می‌کند. (مهرا و دیگران، ۱۳۹۶، ص ۱۰۵)

تحولات اخیر در گفتمان عدالت کیفری[1]، شامل گذار از رویکردهای سنتی به رویکردهای نوین مانند عدالت ترمیمی است که بر اساس آن، جرم به عنوان تعرض به روابط انسانی تلقی می‌شود و تلاش می‌شود تا با جلب مشارکت جامعه و قربانیان، به ترمیم آسیب‌های ایجاد شده بپردازد. براساس قدرت عقلی و منطقی می‌توان گفت: عدالت کیفری به دنبال ایجاد یک نظام عادلانه و مؤثر برای مقابله با جرم و تأمین امنیت اجتماعی است که در آن حقوق همه افراد، چه مجرمین و چه بزه‌دیدگان، مورد توجه قرار گیرد. در ایران، نظام عدالت کیفری تحت تأثیر قوانین اسلامی و عرفی قرار دارد. الگوهای کیفردهی در این کشور شامل چهار نوع کیفردهی معین، نامعین، فرضی و الزامی است. این تنوع در الگوها به قاضی این امکان را می‌دهد که بر اساس شرایط خاص پرونده، مجازات مناسب را تعیین کند. همچنین، نهادهای نظام عدالت کیفری ایران در مقابله با جرائم اقتصادی، نیازمند تخصص و استقلال بیشتری هستند. برخی سیر تطورات عدالت کیفری در ایران چنین قابل نمایش است از مهمترین دستاوردهای قانون جدید پذیرش اصل برائت وتصریح به برخی از آثار آن از جمله ضرورت تفسیر شک به نفع متهم، منع اجبار به خود جرم انگاری و تجویز دخالت وکیل با محدودیت‌هایی در مرحله تحقیقات مقدماتی می‌باشد. قانون آیین دادرسی کیفری سال ۹۲ ایران نیز با فاصله گرفتن از نظام تفتیشی در مرحله تحقیقات مقدماتی تا حدودی به سمت ترافعی کردن رسیدگی گام برداشته و کنشگران فرایند کیفری را به رعایت اصول دادرسی منصفانه و تأمین حقوق دفاعی متهم مکلف می‌نماید، با اینکه ضمانت اجراهای

[1]. Criminal Justice Discourse

نسبتاً مناسبی را برای نقض حقوق متهمان لحاظ کرده است اما کافی به نظر نمی‌رسد. (فلاح نژاد و دیگران، ۱٤۰۱، ص ۱۸۷)

۴) احساس امنیت اجتماعی عامه مردم

نباید فراموش کرد رسانه‌ها نقش مهمی در شکل دادن به احساس امنیت عمومی در جامعه دارند. نحوه پوشش اخبار مربوط به جرم و جنایت و اجرای عدالت کیفری توسط رسانه‌ها می‌تواند بر ادراک مردم از میزان امنیت در جامعه تأثیرگذار باشد. همانطوریکه پوشش گسترده رسانه‌ای از جرائم و تأکید بیش از حد بر آن‌ها، به ویژه جرائم خشن و جنایی، می‌تواند احساس ناامنی و ترس از جرم را در مردم افزایش دهد. رسانه‌ها گاهی با جرم انگاری و منفور نشان دادن برخی اعمال، نقش مؤثری در شکل گیری این باور در افکار عمومی دارند که دستگاه قضایی با مجرمان به اندازه کافی سختگیر نیست، باید دانست پوشش نامناسب و غیرحرفه‌ای اجرای عدالت کیفری توسط رسانه‌ها، به ویژه در مواردی که منجر به تبرئه متهمان می‌شود، می‌تواند اعتماد مردم به دستگاه قضایی را کاهش داده و احساس ناامنی را تقویت کند. احساس امنیت اجتماعی در جامعه زمینه را برای سازگاری بین گروه‌های اجتماعی، قومی، دینی و نژادی مختلف (باتوجه‌به تنوع این شاخص‌ها در کشور ما) فراهم و فضای اجتماعی امن‌تری برای تعاملات اجتماعی گروه‌ها با یکدیگر ایجاد می‌کند. به‌عبارت‌دیگر، در صورت تأمین احساس امنیت اجتماعی در جامعه، برای گروه‌های مختلف منتسب به هویت‌های گوناگون، امنیت ایجاد خواهد شد. عواملی مانند رهبران فکری، تبلیغات، گروه‌های فشار سودطلب و آرمان‌گرا و استفاده از رسانه‌های داخلی بر احساس امنیت اجتماعی افراد مدنظر به‌صورت مستقیم و معنادار و شایعات، میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی[1] و رسانه‌های خارجی بر این احساس، به شیوه معکوس و معنادار تأثیر دارند. (مقتدایی و دیگران، ۱۳۹٦، ص ٦۳)[2]

با نگاهی سطحی[3] می‌توان دریافت رسانه‌ها می‌توانند با پوشش مناسب و متعادل اجرای عدالت کیفری و انعکاس موفقیت‌های دستگاه قضایی در مبارزه با جرم و جنایت، به افزایش احساس امنیت مردم کمک کنند.

---

1. Use of Social Media

۲. رسانه‌ها می‌توانند با نمایش پیامدهای منفی جرم و مجازات‌های شدید، به تقویت احساس نیاز به مجازات‌های سخت‌تر کمک کنند. این نوع پوشش می‌تواند به شکل‌گیری نگرش‌های منفی نسبت به مجرمان و تقویت خواست برای مجازات‌های سخت‌تر منجر شود. رسانه‌ها با ایجاد و تسهیل بحث‌های عمومی درباره جرم و مجازات، می‌توانند به شکل‌گیری نظرات عمومی و افزایش فشار بر سیاست‌گذاران برای اعمال مجازات‌های سخت‌تر کمک کنند. این بحث‌ها می‌توانند در برنامه‌های خبری، مستندها و حتی شبکه‌های اجتماعی شکل بگیرند. رسانه‌ها با تأثیرگذاری بر افکار عمومی و ایجاد فضایی برای بحث و تبادل نظر، می‌توانند به افزایش سزاگرایی عمومی و تقویت خواست برای مجازات‌های سخت‌تر کمک کنند.

3. Superficial Look

علاوه بر این اقدامات رسانه‌ها با تولید محتوای آموزشی و فرهنگی مناسب، می‌توانند نقش مؤثری در پیشگیری از وقوع جرم و افزایش احساس امنیت داشته باشند.

این چنین می‌توان دریافت نحوه پوشش رسانه‌ای اجرای عدالت کیفری و انعکاس آن در افکار عمومی، تأثیر مستقیمی بر احساس امنیت مردم[1] دارد. رسانه‌ها با رعایت اصول حرفه‌ای و توجه به مسئولیت اجتماعی خود، می‌توانند در افزایش احساس امنیت مردم نقش مؤثری ایفا کنند. مثلاً فقدان جنبه‌های تحلیلی و تاکید بر توصیف پدیده‌های جنایی در اخبار و رویدادهای جنایی مانع ایجاد درک و بینش صحیح نسبت به عوامل وقوع جرم و راه‌های کنترل آن در مخاطبان شده است گزینش اخبار جنایی بر مبنای شاخص‌های تعیین کننده «ارزش خبری» پی آمدهای بی شماری از جمله بزرگ نمایی جرم‌های خشونت آمیز و افزایش احساس ناامنی در اجتماع را به دنبال دارد. (فرجی‌ها، ۱۳۸۵، ص ۵۷)

۵) احساس ناامن شدن جامعه برای مجرمان و کاهش جرم و نظارت بر آنان

موضوع ناامن کردن جامعه برای مجرمان به یک بحث جدی در تبدیل شده است. مقامات مختلف در استان‌های گوناگون بر ضرورت ایجاد فضایی ناامن برای مجرمان تأکید دارند تا از وقوع جرم و افزایش امنیت عمومی جلوگیری کنند. انحرافات اجتماعی که برخلاف ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی عمل می‌کند، آسیبی جدی به امنیت اخلاقی و اجتماعی محسوب می‌شود. بنابراین تقویت اخلاق و ارزش‌های اجتماعی از طریق آموزش و فرهنگ‌سازی می‌تواند در ناامن‌تر کردن جامعه برای مجرمان مؤثر باشد. نظارت بر مجرمان از سوی نهادهای قضایی و امنیتی یکی دیگر از راهکارهای ناامن‌سازی جامعه برای آنان است. این نظارت باید با رعایت اصول قانونی و حقوق شهروندی انجام شود تا از هرگونه سوءاستفاده جلوگیری شود.

با اتخاذ این تدابیر و همکاری همه‌جانبه مردم و مسئولان، می‌توان فضای جامعه را برای مجرمان ناامن‌تر کرد و از وقوع جرم و آسیب‌های اجتماعی پیشگیری نمود. یکی از موضوعاتی که با ورود به نوشتگان حقوقی و جرم شناسی در سال‌های اخیر، مورد توجه خاصی قرار گرفته است، نظارت بر مجرمان، به ویژه مجرمان خطرناک است. این نظارتها با هدف حفاظت جامعه در برابر جرائم شدید مجرمان خطرناک اِعمال می‌شود و می‌تواند زمینه ساز بروز چالش‌های حقوقی و جرم شناسی شود. با توجه به اینکه تحقیقات موجود، کمتر به موضوع چالش‌های نظارت به مجرمان پرداخته‌اند یا با اتکاء به منابع خارجی، صرفاً به دغدغه‌ها و موانع به کارگیری یکی از جلوه‌های نظارت اشاره کرده‌اند. (نجفی ابرند آبادی،۱۳۹۳، ص ۹)

موضوع نظارت بر مجرمان خطرناک از جهات مختلف از جمله مفهومی، به دلیل عدم مرزبندی مشخص این مفهوم با مفاهیم مشابه؛ از حیث تعریف، به دلیل فقدان معیار یا مصادیق قانونی جرم و مجرم خطرناک و

[1]. The Sense of Security of The People.

همچنین از جهت قانونی و اجرایی با کاستی‌ها و مشکلات زیادی مواجه است. ازاین رو ضمن تبیین مفهوم نظارت، راهکارهای ارائه تعریف قانونی و مصادیق جرم و مجرمان خطرناکو برای تقویت نقش مجریان در کنترل مجرمان خطرناک، پیش بینی تدابیر نظارتی مانند ثبت، اعلام اجتماعی اطلاعات مورد تأکید است. (ابرندآبادی، پیشین) امنیت اجتماعی به عنوان یکی از حساس‌ترین و مهمترین نوع امنیت، از عناصر اساسی حیات انسانهاست. بدون شک هیچ عنصری برای پیشرفت و توسعه یک جامعه و همچنین شکوفایی استعدادها، مهم‌تر از عنصر امنیت و تأمین آرامش در جامعه نمی‌باشد. امنیت دارای دو معنای ایجابی (یعنی وجود احساس رضایت و اطمینان خاطر نزد دولت مردان و شهروندان) و سلبی (یعنی نبود ترس، اجبار و تهدید) می‌باشد. امنیت اجتماعی هم چون سایر پدیده‌ها و امور اجتماعی، دارای گونه‌های مختلفی است که از جمله آن‌ها می‌توان از امنیت شغلی، قضایی، سیاسی، اقتصادی و اداری نام برد. امروزه مفهوم امنیت از نظر صوری و ظاهری در اجتماع از معنی فقدان جرائم و آسیب‌ها فراتر رفته و شامل موارد و مصادیقی از نظر روحی، اخلاقی، بهداشتی، اقتصادی و همچنین دربرگیرنده ثبات و نظم واقعی و عقلانی در اجتماع شده است که از آن به امنیت اجتماعی تعبیر می‌شود. لذا می‌توان اظهار داشت که هر چه میزان توسعه یافتگی یک جامعه بیشتر باشد، ضریب امنیت اجتماعی نیز افزایش یابد و به موازات آن نرخ جرم، جنایت و آسیب‌های اجتماعی کاهش می‌یابد. (محسنی،۱۳۸۸، ص ۱)

جرائم همراه با خشونت یا جرائم خشن، از جمله رفتارهایی می‌باشند که معمولاً توسط کنش گران فردی یا جمعی، علیه خود یا علیه دیگری اعمال می‌شوند. با توجه به بررسی‌های میدانی به عمل آمده در این نوشتار، مشخص خواهد شد که خشونت، ماهیتی اجتماعی دارد و بیشتر در تعاملات بین شخصی و بین گروهی صورت می‌گیرد، امّا به صورت‌های متفاوت فیزیکی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نظیر قتل، ضرب و جرح، ترور و ... نمود پیدا می‌کند و امنیت اجتماعی و گروهی افراد را مورد تهدید قرار می‌دهد. آنچه که امروزه نگرانی جوامع را موجب شده است، وسعت و دامنه خشونت است؛ لذا می‌توان با فراهم کردن زمینه ازدواج جوانان، آموزش شیوه‌های تربیتی صحیح به والدین، نظارت درست والدین بر فرزندان، اعمال دقت نظر و کنترل خشم و فراهم کردن فضای آموزشی مطلوب و کاهش تورّم اقتصادی و ایجاد شرایط زندگی ایده آل، در جهت پیشگیری از وقوع جرائم خشونت‌آمیزی همچون قتل و ضرب و جرح قدم برداشت. (شیخ اسلامی،۱۳۹۵، ص ۱۰۵) انسان در هر مکان و زمان و بدون هرگونه تبعیض به‌صورت برابر مستحق بهره‌مندی از حقوق بشری خود به‌مثابه حقوق ذاتی و انفکاک‌ناپذیر می‌باشد. حقوق بشر انسان را تنها به علت خصیصه انسان بودن دارای حقوق و آزادی می‌شناسد که ازجمله این حقوق حق آموزش می‌باشد. آموزش امروزه رکن اساسی ترقی و پیشرفت جوامع بشری قلمداد می‌گردد و به‌عنوان یکی از حقوق بنیادین[1] هر فرد در جامعه

[1]. Fundamental Rights

است خواه آن فرد بزهکار یا غیر بزهکار باشد. برخورداری از حق آموزش در جهت اصلاح و تربیت محکومان امری اساسی و حیاتی برای اصلاح و تربیت بزهکاران است. بر مبنای نظریات جرم‌شناختی بزهکاران در فرایند جامعه‌پذیری[1] و بازسازگاری اجتماعی که از طریق آموزش به آنان منتقل می‌شود می‌آموزند که در جامعه چگونه رفتار نمایند و هنجارها و ارزش‌های اجتماعی[2] را محترم بشمارند و از سویی نیز از تکرار جرم در جامعه پیشگیری می‌شود. (بیگی، ۱٤۰۱، ص ٦۱)

۶) پیشگیری برای دیگر افراد

رسانه‌های گروهی نقش مهمی در پیشگیری از جرم ایفا می‌کنند. آن‌ها می‌توانند با آگاه‌سازی عمومی، آموزش و اطلاع‌رسانی در زمینه‌های مختلف، به کاهش جرم و انحرافات اجتماعی کمک کنند. بازتاب اجرای عدالت کیفری در رسانه‌ها می‌تواند با افزایش آگاهی عمومی از مجازات مجرمان، نقش بازدارنده‌ای در پیشگیری از جرم ایفا کند. رسانه‌ها با انعکاس اقدامات پیشگیرانه دستگاه‌های قضایی و انتظامی، زمینه‌ساز مشارکت مردم در پیشگیری از جرم می‌شوند. بازتاب اجرای عدالت کیفری در رسانه‌ها می‌تواند با افزایش اعتماد عمومی به نظام قضایی، زمینه‌ساز همکاری بیشتر مردم با دستگاه‌های قضایی و انتظامی باشد. رسانه‌ها با آگاه‌سازی عمومی، آموزش و ترویج فرهنگ قانون‌مداری، نقش مهمی در پیشگیری از جرم ایفا می‌کنند. بازتاب اجرای عدالت کیفری در رسانه‌ها نیز با افزایش آگاهی عمومی و اعتماد مردم به نظام قضایی، می‌تواند به کاهش جرم و انحرافات اجتماعی کمک کند. نوعاً رسانه‌ها می‌توانند به طرز قابل توجهی در کاهش جرم در جامعه کمک کنند. ظرفیت رسانه در فضای پیشگیری و مقابله با ارتکاب جرم نیز کارایی دارد. و در مباحثی مانند آموزش عمومی و اطلاع رسانی اقدامات پیشگیرانه، برای پیشگیری از ارتکاب جرم کارکردهای قابل قبولی دارد. (رضوی فرد،۱٤۰۱، ص ۵۳)

رسانه‌ها می‌توانند با آموزش شیوه‌های مبارزه با بزهکاری و پیشگیری از آن، به افزایش آگاهی عمومی کمک کنند. این آگاهی به افراد و جوامع کمک می‌کند تا با اتخاذ تدابیر صحیح، از بروز جرم جلوگیری کنند. رسانه‌ها با پوشش اخبار مربوط به جرائم و پیامدهای آن، می‌توانند به مردم نشان دهند که بزهکاری چه عواقبی دارد. این نوع اطلاعات می‌تواند به عنوان یک عامل بازدارنده عمل کند و افراد را از ارتکاب جرم منصرف کند. رسانه‌ها به عنوان ناظران عمومی می‌توانند نظارت اجتماعی را تقویت کنند. با انتشار اطلاعات و اخبار مربوط به جرائم و مجرمان، رسانه‌ها می‌توانند فشار اجتماعی بر بزهکاران و همچنین حمایت از قربانیان را افزایش دهند. می‌توانند با معرفی الگوهای مثبت و موفق در جامعه، به ایجاد فرهنگ قانون‌مداری و رفتارهای اجتماعی

[1]. The Process of Socialization

[2]. Social Norms and Values

سالم کمک کنند. این الگوها می‌توانند به عنوان راهنمایی برای جوانان و سایر افراد عمل کنند. مثلاً می‌توان به پیشگیری اجتماعی اشاره کرد پیشگیری اجتماعی از مجموعه‌ای اقدامات تشکیل می‌شود که به انواع محیط‌های فرد تأثیر می‌گذارند که این محیط‌ها در فرآیند جامعه‌پذیری یک فرد نقش داشته و دارای کارکردهای اجتماعی هستند. در این راستا مدرسه، خانواده و رسانه در یک مقطع زمانی ویژه مؤثرند.

دغدغه پیشگیری اجتماعی تربیت و آموزش صحیح است و بر اساس تئوری‌های فرآیند اجتماعی، بزهکاری تابعی از جامعه‌پذیری افراد است. (نک به: محمدی و دیگر همکاران، ۱۳۹۷، ص ۲۳۸)رسانه‌های گروهی در نوع خود رسانه‌ها می‌توانند عملکرد نهادهای قضایی و انتظامی را نقد کنند و به اصلاحات لازم در این حوزه کمک کنند. این نقدها می‌توانند به بهبود سیستم قضایی و افزایش اعتماد عمومی به آن منجر شوند. رسانه‌ها با ایفای نقش‌های مختلف می‌توانند به کاهش جرم در جامعه کمک کنند و به عنوان ابزاری مؤثر در پیشگیری از وقوع جرم عمل نمایند. بدیهی است در عصر حاضر که به عصر ارتباطات و اطلاعات معروف است مهم‌ترین ابزار فعالیت‌های فرهنگی، رسانه‌های جمعی است که نقش آنها در پیشگیری از جرم مورد توجه جرم شناسان، حقوق دانان، جامعه شناسان و متولیان نظم و امنیت اجتماعی قرار گرفته است.

جرم شناسان، وسایل ارتباط جمعی را در ذیل عوامل اجتماعی یا محیط انتخابی یا اتفاقی جرم بررسی کرده، بر نقش‌های دوگانه آن در وقوع جرم یا پیشگیری از آن تاکید دارند و معتقدند این ابزار در پرورش یا انحراف افکار عمومی نقش مهمی را ایفا می‌کند و بهترین وسیله برای روشن شدن اذهان و تنویر افکار عمومی و عقاید هستند. بنابراین ماهیت رسانه‌های جمعی به گونه‌ای است که برای جذب مخاطب ناگزیرند مفاهیم مورد نظر و واقعیات را اغراق آمیز یا تحریف آمیز ارائه دهند و رسانه‌ها با انتخاب موضوع حوادث و چگونگی انتقال مفاهیم و پیام‌ها به مردم، نقش مؤثر در تعیین اشکال و محدوده جرم وانحرافات اجتماعی بر عهده دارند. هدف شناخت آثار مثبت و منفی رسانه‌های جمعی در پیشگیری از وقوع جرم، باشد که و استفاده بهینه از آن‌ها است که می‌تواند عامل موثری در کاهش جرم و جنایت در جامعه باشد. (حبیب زاده ، ۱۳۸۸، ص ۱۰۳)

۷) حفظ نظم عمومی و بهداشت روانی جامعه

رسانه‌ها به‌طور معمول تصویری منفی از مجرمان ارائه می‌دهند که می‌تواند بر دیدگاه عمومی نسبت به آن‌ها تأثیر بگذارد. این تصویرسازی ممکن است بر سلامت روانی جامعه تأثیر منفی بگذارد، زیرا احساسات منفی نسبت به مجرمان و جریانات کیفری ممکن است به افزایش تنش‌ها و نارضایتی‌های اجتماعی منجر شود. این راههای ارتباطی با بازنمایی جرائم، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهند و مطالباتی همسو با محتوای خود از مقامات عدالت کیفری ایجاد می‌کنند. این تأثیر به‌ویژه در تعیین نوع و میزان مجازات مجرمان مشهود است، زیرا مسئولین عدالت کیفری به خواسته‌های عمومی در تصمیم‌گیری‌های خود توجه می‌کنند. هرچند می‌تواند نقطه مقابل آن نیز صادق باشد .

این فرایند می‌تواند به ایجاد احساس ناامنی و افزایش ترس از جرم در جامعه منجر شود. در عصر حاضر، رسانه به عنوان مهمترین ابزار ارتباطی، نقش مهمی در انعکاس تصویر مقامات عدالت کیفری، ایفا می‌کند و نشر اخبار مربوط به دستاوردهای مقامات عدالت کیفری به ویژه پلیس، همواره مورد توجه رسانه‌های خبری قرار گرفته است.[۱]

اما نباید از نظر دور داشت که رسانه‌ها در بازنمایی این اخبار، همواره براساس آنچه در واقعیت اتفاق افتاده است، عمل نمی‌کنند؛ بلکه غالباً به گزینش نوع خاصی از جرائم، چارچوب بندی پدیده‌های جنایی و در نهایت ترسیم تصویری قالبی از مقامات عدالت کیفری، اقدام می‌کنند. بر این اساس، بازنمایی رسانهای، نوعی برساخت واقعیت محسوب می‌شود که در سال‌های اخیر به عنوان بخشی از دغدغه مطالعات فرهنگی در موضوعات مختلف، مورد توجه قرار گرفته است. برساخت رسان‌های، همواره با تحریف در نشر اخبار همراه است و این امر موجب می‌شود تا افکار عمومی در سمت و سویی خاص و در جهت منافع گروه‌های خاصی هدایت شود. (عزیزی و دیگران، ۱۳۹٦، ص ۱)

تأثیر وسایل ارتباط جمعی و اجتماعی بر انعکاس عدالت کیفری می‌تواند به دو صورت مثبت و منفی بر نظم عمومی و سلامت روانی جامعه تأثیر بگذارد اگر بخواهیم در نگاه مثبت بنگریم افزایش آگاهی عمومی درباره خطرات جرائم و تشویق به همکاری با مقامات برای پیشگیری از جرم را به همراه خواهد داشت. در خصوص جنبه منفی آن می‌توان گفت: آنطوریکه گذشت نتیجه عکس دهد ایجاد ترس و احساس ناامنی در جامعه، که می‌تواند به رفتارهای پرخطر و افزایش تنش‌های اجتماعی منجر شود، پس این رویکرد در قالب وجه منفی

[۱]. رسانه و عدالت دو عامل اساسی در جامعه هستند که به طور مستقیم بر تعادل و انصاف در جامعه تأثیر می‌گذارند. با پیشرفت فناوری و گسترش رسانه‌های اجتماعی، نقش رسانه در انتقال اطلاعات و تاثیرگذاری بر عدالت و دولت قانون از اهمیت بیشتری برخوردار شده است. اما همزمان با این پیشرفت‌ها، چالش‌ها و ابهاماتی نیز در ارتباط با عدالت و رسانه به وجود آمده است. رسانه به عنوان شمشیر دولبه انتشار، نقشی بسیار حیاتی در انتقال جریان‌های رسیدگی و محتوای پرونده‌های کیفری ایفا می‌کند. اطلاعاتی که از طریق رسانه‌ها به دست مردم می‌رسد، تاثیرگذاری بسیار زیادی در شکل دهی به نگرش‌ها و دیدگاه‌ها نسبت به پرونده‌های کیفری دارد. اما این انتشار اطلاعات باید با عدالت و دقت صورت گیرد تا افراد متهم به جرم در دادگاه معصوم تلقی نشوند و تاثیرگذاری منفی رسانه بر روند دادرسی کاهش یابد. عدالت نیز نقش بسیار مهمی در تضمین حقوق افراد و حفظ دستاوردهای قانونی دارد. اما چالشی که این روزها بر سر رسانه و عدالت وجود دارد، تعادل بین حق بر اطلاع و حفظ حقوق متهمین است. همچنین، پوشش رسانه‌ای پرونده‌های کیفری و تأثیر آن بر دیدگاه‌ها و نظرات عمومی، می‌تواند در ایجاد فشار روانی بر متهمین و حتی تاثیرگذاری بر فرآیند دادرسی دخیل شود. به طور کلی، تعادل میان حقوق اطلاع رسانه‌ای و حقوق متهمین در دادگاه، امری بسیار حیاتی برای حفظ عدالت و انصاف در جامعه است. افزایش آگاهی و دانش عمومی در مورد رابطه بین رسانه و عدالت می‌تواند به افزایش دقت و صداقت در گزارش‌های رسانه‌ای و بهبود فرآیند دادرسی کمک کند. (گمشادزهی،۱٤۰۲، ص ۱)

این تاثیرگذاری و تأثیر پذیری قابل بحث و طبقه بندی است. به نظر می‌رسد که رسانه‌ها در انتخاب و بازتاب اخبار و رویدادهای جنائی تنها بر جنبه‌های خاصی از حوادث جنائی تاکید می‌کنند و شیوه انعکاس این رویدادهای جنائی با واقعیت‌های مجرمانه انطباق ندارد. اینکه رسانه‌ای شدن جرم پیامدهایی از قبیل افزایش رسیدگی‌های عجولانه، کاهش کیفیت دادرسی، نادیده انگاشتن برخی از حقوق دفاعی متهم و نیز نقض حریم خصوصی اصحاب دعوی را به دنبال خواهد داشت. در نهایت دیده شده متهمان پرونده‌های جنائی که جنبه رسانه‌ای پیدا می‌کنند از نظر کمی و کیفی با قرارهای تامینی و مجازات شدیدتری روبه رو می‌شوند این همان تأثیر گذاری و تأثیر پذیری به عقیده نگارنده است. مثلاً پرونده‌های کیفری که جنبه رسانهای پیداکرده‌اند مانند پرونده قتل میدان کاج سعادت آباد تهران، متهم معروف به خفاش شب، متهم معروف به عقرب سیاه و مفاسد اقتصادی انتخاب شده‌اند و برای مقایسه تاثیرگذاری رسانه‌ای شدن جرم بر رسیدگی کیفری و تعیین مجازات مورد ارزیابی قرار گرفتند. (با تصرف اندک، یاراحمدی و دیگران، ۱۴۰۱، صص ۱-۲)

نتیجه گیری

عدالت کیفری به عنوان یک حوزه مهم در علوم جنایی، به مطالعه فرآیندها و نهادهای مرتبط با نظام عدالت کیفری می‌پردازد. این مفهوم نه تنها به بررسی ابعاد فلسفی و هستی‌شناختی عدالت می‌پردازد، بلکه از منظر جامعه‌شناسی کیفری نیز تحلیل می‌شود. عدالت کیفری شامل آسیب‌شناسی فرآیندهای نظام عدالت از وقوع جرم تا اجرای کیفر و پیامدهای آن است و به کنشگران و نهادهای مختلف مانند پلیس، دادستانی، دادگاه‌ها و زندان‌ها می‌پردازد. به عنوان یک پدیده نهادی، تحت تأثیر نیروهای داخلی و خارجی قرار دارد و به طور مداوم در حال تحول است. این مفهوم به اجرای پاسخ‌های کیفری و شبه‌کیفری نظام سیاسی اشاره دارد و تلاش می‌کند تا نظم و امنیت را برقرار سازد.

در سال‌های اخیر، رویکردهای مختلفی در عدالت کیفری ظهور کرده است، از جمله رویکردهای اصلاحی و حمایتی که به بزه‌دیدگان و مجرمین توجه بیشتری دارند. نباید فراموش کرد رسانه‌ها نقش مهمی در شکل دادن به احساس امنیت عمومی در جامعه دارند. نحوه پوشش اخبار مربوط به جرم و جنایت و اجرای عدالت کیفری توسط رسانه‌ها می‌تواند بر ادراک مردم از میزان امنیت در جامعه تأثیرگذار باشد. همانطوریکه پوشش گسترده رسانه‌ای از جرائم و تأکید بیش از حد بر آن‌ها، به ویژه جرائم خشن و جنایی، می‌تواند احساس ناامنی و ترس از جرم را در مردم افزایش دهد. رسانه‌ها گاهی با جرم انگاری و منفور نشان دادن برخی اعمال، نقش مؤثری در شکل گیری این باور در افکار عمومی دارند که دستگاه قضایی با مجرمان به اندازه کافی سختگیر نیست، باید دانست پوشش نامناسب و غیرحرفه‌ای اجرای عدالت کیفری توسط رسانه‌ها، به ویژه در مواردی که منجر به تبرئه متهمان می‌شود، می‌تواند اعتماد مردم به دستگاه قضایی را کاهش داده و احساس ناامنی را تقویت کند.

مقامات مختلف در استان‌های گوناگون بر ضرورت ایجاد فضایی ناامن برای مجرمان تأکید دارند تا از وقوع جرم و افزایش امنیت عمومی جلوگیری کنند. انحرافات اجتماعی که برخلاف ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی عمل می‌کند، آسیبی جدی به امنیت اخلاقی و اجتماعی محسوب می‌شود. بنابراین تقویت اخلاق و ارزش‌های اجتماعی از طریق آموزش و فرهنگ‌سازی می‌تواند در ناامن‌تر کردن جامعه برای مجرمان مؤثر باشد. نظارت بر مجرمان از سوی نهادهای قضایی و امنیتی یکی دیگر از راهکارهای ناامن‌سازی جامعه برای آنان است. این نظارت باید با رعایت اصول قانونی و حقوق شهروندی انجام شود تا از هرگونه سوءاستفاده جلوگیری شود. با اتخاذ این تدابیر و همکاری همه‌جانبه مردم و مسئولان، می‌توان فضای جامعه را برای مجرمان ناامن‌تر کرد و از وقوع جرم و آسیب‌های اجتماعی پیشگیری نمود.

یکی از موضوعاتی که با ورود به نوشتگان حقوقی و جرم شناسی در سال‌های اخیر، مورد توجه خاصی قرار گرفته است، نظارت بر مجرمان، به ویژه مجرمان خطرناک است. رسانه‌های گروهی نقش مهمی در پیشگیری از جرم ایفا می‌کنند. آن‌ها می‌توانند با آگاه‌سازی عمومی، آموزش و اطلاع‌رسانی در زمینه‌های مختلف، به کاهش جرم و انحرافات اجتماعی کمک کنند. بازتاب اجرای عدالت کیفری در رسانه‌ها می‌تواند با افزایش آگاهی عمومی از مجازات مجرمان، نقش بازدارنده‌ای در پیشگیری از جرم ایفا کند. رسانه‌ها با انعکاس اقدامات پیشگیرانه دستگاه‌های قضایی و انتظامی، زمینه‌ساز مشارکت مردم در پیشگیری از جرم می‌شوند. رسانه‌ها می‌توانند با آموزش شیوه‌های مبارزه با بزهکاری و پیشگیری از آن، به افزایش آگاهی عمومی کمک کنند. این آگاهی به افراد و جوامع کمک می‌کند تا با اتخاذ تدابیر صحیح، از بروز جرم جلوگیری کنند. رسانه‌ها با پوشش اخبار مربوط به جرائم و پیامدهای آن، می‌توانند به مردم نشان دهند که بزهکاری چه عواقبی دارد. این نوع اطلاعات می‌تواند به عنوان یک عامل بازدارنده عمل کند و افراد را از ارتکاب جرم منصرف کند.

رسانه‌ها به عنوان ناظران عمومی می‌توانند نظارت اجتماعی را تقویت کنند. رسانه‌ها به‌طور معمول تصویری منفی از مجرمان ارائه می‌دهند که می‌تواند بر دیدگاه عمومی نسبت به آن‌ها تأثیر بگذارد. این تصویرسازی ممکن است بر سلامت روانی جامعه تأثیر منفی بگذارد، زیرا احساسات منفی نسبت به مجرمان و جریانات کیفری ممکن است به افزایش تنش‌ها و نارضایتی‌های اجتماعی منجر شود. این راههای ارتباطی با بازنمایی جرائم، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهند .. پیشنهادات مقاله حاضر به شرح ذیل می‌تواند مطرح گردد:

اولاً: رسانه‌ها می‌توانند با رویکردهای هنری و خبری با بهره جستن از جنبه‌های منفی جرم و جنایت رویکردهای پیشگیرانه را در تمامی آن در جامعه تقویت کنند.

ثانیاً: رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی می‌تواند در نوع خود با سیاستگذاری صحیح راههای ناامنی کردن جامعه را برای مجرمان فراهم سازند.

فهرست منابع و مآخذ

- عزیزی، سمیه و پاهکیده، امین، (۱۳۹٦)، بازنمایی رسانه‌ای مقامات عدالت کیفری در پرتو مطالعات فرهنگی، **مجموعه مقالات چاپ شده** اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های نوین ایران و جهان در روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی، شیراز،https://civilica.com/doc/660246
- یاراحمدی، حسین و نوروزی، فاطمه، (۱٤۰۱)، مطالعه‌ای پیرامون ابعاد تأثیرپذیری پرونده‌های کیفری از رسانه‌ای شدن اخبار و بازتاب آن بر رسیدگی قضایی، **فصلنامه حقوقی قانون یار**، ۷ (۲٤).
- نجفی ابرند آبادی، علی حسین، ایارگر، حسین. (۱۳۹۳). نظارت بر مجرمان خطرناک: چالش‌ها و راهکارها. **فصلنامه پژوهش حقوق کیفری**، ۲(٦).
- بیگی، جمال، تیموری، مهرداد. (۱٤۰۱). بهره‌مندی محکومان از حق آموزش؛ راهبرد پیشگیری از تکرار جرم. **فصلنامه تحقیق و توسعه در حقوق تطبیقی**، ۵(۱٦).
- محسنی، رضاعلی. (۱۳۸۸). تحلیل جامعه شناختی امنیت اجتماعی و نقش آن در کاهش جرم و آسیب‌های اجتماعی. **پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی**، ۲(٤).
- مقتدایی، لیلا، امیری اسفرجانی، زهرا. (۱۳۹٦). بررسی تأثیر مدیریت افکار عمومی بر احساس امنیت اجتماعی شهروندان اصفهانی. **پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی**، ٦(۲).
- کرمی نقیبی، حمزه، رضوی فرد، بهزاد، مؤذن زادگان، حسنعلی. (۱٤۰۱). اثرگذاری رسانه در ارتکاب و پیشگیری از جرم در پرتو جرم‌شناسی فرهنگی. **پژوهشنامه حقوق تطبیقی**، ٦(۲).
- مهرا، نسرین، مؤذن، عباس، قورچی بیگی، مجید. (۱۳۹٦). تحلیل تطبیقی الگوهای کیفردهی در نظام کیفری ایران و انگلستان. **فصلنامه پژوهش حقوق کیفری**، ٦(۲۰).
- فلاح نژاد، فاطمه، کوشا، جعفر، آشوری، محمد، گلدوست جویباری، رجبعلی. (۱٤۰۱). بررسی اجمالی سیستم عدالت کیفری جمهوری خلق چین با تأکید بر دادرسی منصفانه در مرحله تحقیقات مقدماتی در مقایسه با ایران. **پژوهش‌های حقوقی**، ۲۱(۵۰).
- شیخ الاسلامی، عباس، محمودسلطانی، طاهره. (۱۳۹۵). آسیب‌شناسی جرائم خشن و خطرناک و راهکارهای پیشگیری از آن در حوزه‌های قضایی حومه شرق تهران. **فصلنامه قضاوت**، ۱٦(۸٦).
- حبیب زاده ملکی، اصحاب، افخمی، حسین، نادرپور، محمدرضا، و بهربر، سروش. (۱۳۸۸). بررسی نقش دوگانه رسانه‌های جمعی در پیشگیری و وقوع جرائم. **فصلنامه انتظام اجتماعی**، ۱(۲).

- گمشادزهی، عبدالله، (۱٤۰۲)، رسانه و عدالت: شمشیر دولبه انتشار جریان رسیدگی و محتوای پرونده کیفری، **مجموعه مقالات چاپ شده** چهارمین کنفرانس بین المللی مطالعات نوین در علوم انسانی، علوم تربیتی، حقوق و مطالعات اجتماعی،https://civilica.com/doc/1961652
- محمدی، شهرام، بیژنی میرزا، طیبه، حاتمی، مهدی. (۱۳۹۷). نقش خانواده، مدرسه و رسانه در پیشگیری از وقوع جرم با تأکید بر معیارهای بین‌المللی حاکم بر تعهد دولت‌ها در آموزش افراد. **تدریس پژوهی**، ٦(٤).
- فرجی‌ها، محمد. (۱۳۸۵). بازتاب رسانه‌ای جرم. **فصلنامه علمی رفاه اجتماعی**، ٦(۲۲).